

עמ"ת 23259/07/20 - רושל אוביידוב (עציר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 23259-07-20 אוביידוב(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 243753/2020

בפני	כבוד השופט ניצן סילמן
עורר	רושל אוביידוב (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ארבל עמי-גא
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

ערר על החלטת ביהמ"ש קמא (כב' השופט אחטר) מיום 9.7.20 מסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים. במקביל- הוגש ערר נוסף לשחרור העורר בטענת "מעצר לא חוקי" עקב אי קיום הראה כסדרה, כך נטען, בפרק זמן של 30 ימים מעם הגשת כתב האישום.

העובדות הצריכות לענייננו -

1. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו 8 אישומים וביצוע עבירות של התפרצות לדירת מגורים, גניבה, שבל"ר, גניבת רכב, גניבת כרטיסי חיוב והונאה בכרטיסי חיוב.
2. כעולה מעובדות כתב האישום בלילה שבין 15.5 שעה 22:00 ל- 16.5 שעה 5:12 התפרץ המשיב לבתי מגורים בקיבוץ מעגן מיכאל וגנב רכוש, לרבות כרטיסי אשראי, ומפתחות רכבים. נהג באחד הרכבים ונטש אותו במרחק של כ- 100 מ' מהמקום בו חנה הבעלים, וגנב רכב אחר, בו נתפס נוהג ביום 17.5 בשעה 19:00 ברח' הרברט סמואל בת"א, כשברכב רכוש רב שנגנב. המשיב השתמש בכרטיסי האשראי שנגנבו, ובהמשך גם גנב רכוש מחנות הנוחות "סו גוד סותריה" בתחנת דלק ברחובות. בתאריך 16.5 בשעה 12:00 התפרץ המשיב לבית מגורים בקיבוץ פלמחים וגנב רכוש ומפתחות רכב.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים.
4. בדיון מיום 9.6 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה **ועילת מעצר**, והוצעה חלופה של מעצר בית

בבית הורי המשיב ברמלה ובפיקוחם. לאחר שנחקרו המפקחים ביהמ"ש קמא קבע כי רצף האירועים, שעות ביצוע ההתפרצות ויתר הנסיבות מלמדים שנשקפת מהמשיב מסוכנות, ובחן השאלה האם יש בחלופה המוצעת כדי לאיין מסוכנותו של המשיב, כשברקע שימוש, לעיתים, בסמים והוא מוכר למערכת בריאות הנפש.

כב' השופט קמא התרשם כי המפקחים אנשים נורמטיביים המבקשים לסייע לבנם, אולם מעבר לרצונם הטוב אין להם את הכלים והיכולת לאיין מסוכנותו בצורה מלאה.

יחד עם זאת, טרם הכרעה, הופנה המשיב לשירות המבחן.

5. בתסקיר צוין כי המשיב אינו בעל מאפיינים עברייניים מושרשים, ונראה כי חוויות המעצר הראשונה בחייו מהווה עבורו גורם מרתיע. המשיב הביע נכונות לשילובו בהליך טיפולי בעניין התמכרותו לסמים. קצין המבחן התרשם כי הורי המשיב מבינים משמעות הפיקוח ויש ביכולתם להתמודד עם הסיכון הטמון בהתנהגותו. על כן, הומלץ על שחרור למעצר בית וצו פיקוח משך 6 חודשים מסגרתו ישולב בהליך טיפולי ביחידה להתמכרויות

6. בהחלטתו מיום 9.7 תהה ביהמ"ש קמא האם שירות המבחן קרא החלטתו מיום 9.6 מסגרתה נקבע כי חרף התרשמות חיובית מהורי המשיב נראה שאין להם היכולת והכלים לאיין מסוכנותו; שירות המבחן לא נימק החלטתו ואף לא בחן האפשרות לאיזוק אלקטרוני; המשיב לא צלח הליכים טיפוליים קודמים בהם שולב, ובהעדר הסבר והנמקה מדוע הפעם סבור שירות המבחן כי הליך השיקום יצלח, אין מקום לאפשר למשיב להשתלב בהליך גמילה כזה או אחר

על כן, נקבע כי התסקיר לוקה בחסר, ובהעדר חלופה אחרת הורה ביהמ"ש קמא על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

7. על ההחלטה דנן הוגש הערר שבפני.

טענות העורר -

8. אף אם סבר ביהמ"ש קמא כי התסקיר לוקה בחסר, מן הראוי היה להורות על הגשת תסקיר משלים.

9. המלצת התסקיר מנומקת ומוסברת. שירות המבחן התרשם מהמפקחים כי מסוגלים לבצע את משימת הפיקוח, התייחס למידת מסוכנות העורר, אשר מתעצמת עקב השימוש בסמים ועל כן המליץ על צו פיקוח.

10. חזקה על שירות המבחן, כי ככל שסבר שיש לעבות החלופה במעצר בפיקוח אלקטרוני, היה עושה כן.

11. העורר לא ביקש להשתחרר לחלופה טיפולית, אלא לבית הוריו וכי אחד התנאים המגבילים שיוטלו עליו, בהתאם להמלצת התסקיר, הוא שילובו בטיפול ביחידה להתמכרויות, שיפחית את מסוכנותו הלכאורית

טענות המשיבה -

12. מקום בו שוכנע ביהמ"ש כי אין בחלופה כדי להפיג מסוכנות נאשם, עשוי להתייטר הצורך בבחינת חלופה ספציפית. ביהמ"ש קמא אמר כי המפקחים הם אכן ראויים, אולם תלה יהבו ביכולת המפקחים להוות מרות כלפי העורר, כאשר ניסיונות עבר לא צלחו.

13. מדובר בעורר הסובל מתחלואה כפולה, מכור לסמים ומבצע עבירות חמורות. כמו כן, עומדים ותלויים נגדו שני כתבי אישום נוספים, שלא היה בהם כדי להרתיעו מלבצע את העבירות, נשוא כתב האישום דנן.

14. אשר לערר ה"נוסף", אציין, כי הגם שהצדדים טענו לגביו בהליך בפני, במקביל נקבע מועד דיון בפני כב' השופט אחטר, והנושא נדון שם; לעצמי, ראיתי לעכב ההכרעה עד הדיון כאמור. משהתקיים הדיון הודיע ב"כ העורר כי הוא עומד על הערר.

הכרעה -

15. המקרה רחוק מלהיות פשוט- בית המשפט קמא עמד על שלל הנקודות המעלות מסוכנות, והתרשם באופן בלתי אמצעי ממפקחים.

16. בית המשפט קמא בחן האמור בתסקיר המבחן, נתן דגש לקשיים שעלו, ובמיוחד למציאות ה"תחלואה הכפולה"- בעיית הסמים בצד הבעיות הנפשיות.

17. כידוע, בית המשפט אינו מחויב באימוץ המלצות התסקיר; התסקיר הנו בגדר המלצה ובית המשפט אינו מחויב בקבלתה או אימוצה; יחד עם זאת לתסקיר תכלית- מקום בו הנתונים ידועים מראש, אין טעם בהפניה; מקום בו המלצות התסקיר מאששות התחושות, ראוי לבחור באמצעי המידתי ביותר הניתן.

18. אכן, מדובר בנאשם המואשם בחזרתיות רבה, ריבוי אישומים תוך פרק זמן קצר; אכן, מדובר במי שהתחלואה הכפולה לא רק מגבירה הסיכון הנשקף ממנו, אלא היא מציבה רף ממשי להתמודדות של המפקחים.

19. חרף זאת סבורני, כי המקום אליו כיוון בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 9/6/20, הוא המקום המאזן נכונה- מעצרו של המשיב באיזוק.
20. ראשית- העושה- מדובר בעורר ללא עבר פלילי, אשר ההתדרדרות במצבו, כך ניכר, ארעה בשנתיים האחרונות; מסלול חייו עד אותה עת היה תקין יחסית, חרף הבעיות מהן סבל, עד הגיעו לגיל 30; יכולת ההתמודדות טרם השימוש המוגבר בסמים מלמדת על סיכויי שיקום ויכולת שליטה.
18. שנית- המעשה- הגם שמדובר ב"שור מועד" רכושי, עדיין יוזכר כי עסקין באישומים מתחום הרכוש; אין מאסרים מותנים, אין ריצוי בעבר (היכולים ללמד על זלזול במורא החוק ולפיכך להגביר מסוכנות) עילת המעצר אינה שנויה במחלוקת, אך אינה ברף העליון.
19. שלישית- המלצות התסקיר- התסקיר בא בהמלצה חיובית לחלופה של ממש; גם אם לבית המשפט היה קושי לקבל ההמלצות כמות שהן, ניתן היה להיעזר בעיבוי- ולהעדיף מעצר באיזוק.
20. רביעית- רמת הסיכון- שירות המבחן התרשם כי עיקר הסיכון הנשקף מהעורר הנו בשל צריכת הסמים; על כן מפקחים המודעים לקושי זה, בוודאי בעיבוי גורם חיצוני- אזיק, יוכלו להקלות משמעותית הסיכון לרכוש הציבור.
21. חמישית- הן הורי העורר והן העורר הבינו הצורך בפתרון בעיית השימוש בסמים כתנאי להקהיית מסוכנות; ודוק- אין עסקין בהליך גמילה במוסד טיפולי אגב מעצר (הלכת בש"פ 1981/11 סויה נ' מ"י) אלא ברצון להירתם להליכי טיפול אגב המצאות בחלופה או במעצר באיזוק. עצם ההבנה וההירתמות הטיפולית מקהים המסוכנות. בצד מפקחים, אזיק אלקטרוני, קיים גם מנגנון מוצע של צו פיקוח, והערכתי מדובר ב"חליפה" שלמה שהנה אפשרית בנסיבות.
22. שישית- שירות המבחן התרשם כי למעצר היה אפקט מרתיע ממשי (השווה בש"פ 11163/08 דוד סל נ' מ"י) ויש בכך טעם נוסף להעדפת חלופה או איזוק.
23. שביעית- ניתן להביא בחשבון גם הנסיבות האישיות הלא פשוטות הכרוכות במצב האם, כעולה מהתסקיר.
24. שמינית- בימים אלו יש להתחשב גם בסיטואציה של התפשטות נגיף הקורונה והכרחיות המעצר; ראה לדוגמא בעניין זה - תסקיר חיובי בעבירות חמורות ועבירת סיכון סטטוטורי- בש"פ 3638/20 אברזיל נ' מ"י.

25. תשיעית- בית המשפט קמא ניתח בצורה מפורטת ומאלפת טענת הפגם; בית המשפט מצא כי אין בטענה להצדיק שחרור (וראה בש"פ 2546/18 **נאסר אבו כף נ' מ"י לנסיבות דומות**). מסכים אני עם ניתוח בית המשפט קמא, אך יש בו טעם להעדפה גם אם לא מכריע.

26. עשירית ועיקר- קריאת החלטת בית המשפט קמא מיום 9/6/20 להבנתי, כל כולה מכוונת למעצר באיזוק- בית המשפט קמא התרשם מהמפקחים וסבר כי קיים קושי באימוצם בחלופה כמות שהיא, וציין בעצמו עת הפנה לתסקיר -"בחינת טיב החלופה המוצעת ובמקביל שקילת מעצרו של המשיב בפיקוח אזוק אלקטרוני, לצד המפקחים המוצעים, דבר אשר בנסיבות העניין ולאור מצב החירום אשר שורר במשק יענה על מטרות המעצר ככל שהדבר הוא אפשרי. " איני יודע מה היטה הכף לאחר מכן (שהרי התסקיר המליץ על חלופה ממש), אך נראה כי האיזון אותו עשה בית המשפט קמא מתחילת הדרך, כאמור לעיל (להבנתי) הנו הולם ופגיעתו נמוכה ממעצר של ממש.

27. ודוק- איני משוכנע כי די בטעם כזה או אחר; עם זאת מכלול הדברים לעיל מטה הכף, להערכתו, להעדפת מעצר באיזוק ולתחושתו ממילא כיוון בית המשפט קמא לשם במקור.

28. התיק יושב לבית המשפט קמא; בכפוף להיתכנות, יקבע בית המשפט קמא תנאי המעצר באיזוק במיקום ובמערך הפיקוח שהוצע. ההחלטה מסיימת הדיון בשני העררים.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תש"פ, 19 יולי 2020, בהעדר הצדדים.